

**ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และวิชาเอกดนตรีศึกษา)
คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน**

**Demand to Study Bachelor of Education Program in Learning Management
(Major Early Childhood Education and Musical Education) Faculty of
Education and Development Sciences,
Kasetsart University Kamphaengsaen Campus**

ทองวาท ราชชารี^{1,*}, วินัย พูลศรี¹,ธีรนนท์ ตันพานิชย์¹ และ รุจิราพร รัมศิริ¹

Thongwart Ratcharee^{1,*}, Winai Poonsri¹, Theeranan Tanphanich¹ และ Rujiraporn Ramsiri¹

(วันรับบทความ : 10 เมษายน 2566/ วันแก้ไขบทความ : 19 เมษายน 2566/ วันตอบรับบทความ : 14 กรกฎาคม 2566)

(Received Date : April 10th, 2023, Revised Date : April 19th, 2023, Accepted Date : Jul 14th, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) ของคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) จากประชากรจำนวน 5,979 คน จำแนกได้เป็นสองกลุ่ม ดังนี้ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 543 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 137 คน รวม 680 คน ด้วยการใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน Email: fedutwra@ku.ac.th

¹ Faculty of Education And Development Science Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus Email: fedutwra@ku.ac.th

วินัย พูลศรี Email: winai.po@ku.th

Winai Poonsri Email: winai.po@ku.th

ธีรนนท์ ตันพานิชย์ Email: theeranan.tan@ku.th

Theeranan Tanphanich Email: theeranan.tan@ku.th

รุจิราพร รัมศิริ Email: rujiraporn.r@ku.th

Rujiraporn Ramsiri Email: rujiraporn.r@ku.th

* ผู้ติดต่อหลัก ทองวาท ราชชารี Email: thongwart.r@ku.th

* Corresponding author Thongwart Ratcharee Email: thongwart.r@ku.th

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และวิชาเอกดนตรีศึกษา) อยู่ในระดับปานกลาง โดยต้องการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษา อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.09 และต้องการศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีศึกษา อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.72 สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อมากที่สุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมของคณะฯ/มหาวิทยาลัย เอื้อต่อการเรียนรู้ สงบ ร่มรื่น และสวยงาม ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและเพื่อการศึกษา ความทันสมัยของเนื้อหาหลักสูตรและสัดส่วนการดำเนินงานทำสูง ความสะดวกด้านที่พักและระยะทางจากภูมิลำเนา การถ่ายทอดและการให้คำปรึกษาด้านการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ และการสนับสนุนทุนการศึกษา นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรมากที่สุดในเรื่องอยากให้หลักสูตรมีการเพิ่มเนื้อหาที่มีความทันสมัยมากขึ้น มีความหลากหลายมากขึ้น และเรียนแบบ Open mind เข้าใจง่าย ส่วนผู้ใช้บัณฑิตคิดว่าหน่วยงานต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษาด้านปฐมวัยศึกษาและด้านดนตรีศึกษา ภายใน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.71 และร้อยละ 77.37 ตามลำดับ และผู้สำเร็จการศึกษาด้านปฐมวัยศึกษาและด้านดนตรีศึกษา จะเป็นที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เพราะยังขาดแคลนครูสอนด้านดังกล่าว (ไม่มีครูเอกปฐมวัยและครูเอกดนตรี ในโรงเรียน) ขาดแคลนครูสอนดนตรี และทดแทนตำแหน่งเกษียณหรือลาออก

คำสำคัญ : ความต้องการศึกษาต่อ, หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต, วิชาเอกปฐมวัยศึกษา, วิชาเอกดนตรีศึกษา

Abstract

The research is a survey study. The purpose of this research was to study demand of student to study bachelor of education program in learning management (Major early childhood education and musical education) Faculty of education and development sciences, Kasetsart University kampaengsaen campus. A sample of this survey research (cluster sampling) from Population 5,979 people Split into two groups.1) High school students 543 students and 137 graduated student user. They were total by 680 people. The research instrument is a questionnaire and analyzed statistical package by computer to find the Frequency, Percentage, Mean and Standard deviation.

The results revealed that student demand to study bachelor of education program in learning management (Major early childhood education and musical education) Faculty of education and development sciences, Kasetsart university kampaengsaen campus was in moderately agreeable level. Student would like to studying in early childhood education in moderately to the most agreeable level as a percentage of 64.09 and student need to studying in musical education in moderately to the most agreeable level as a percentage of 56.72 For the factors that affect the need for further education the most are faculty/university environment support to studying peaceful shady and beautiful, Ready for technology, up-to-date content and high percentage of employment, Convenient for accommodation and distance from dormitory, Transfer of knowledge from experts and financial fund of student. The suggestion about the Course were, Add up-to-date content, Studying Open-mine. Graduate users see that the agency wants to use graduate from early childhood education and graduate from musical

education within 5 years as a percentage of 70.71 and percentage of 77.37 respectively and graduate from early childhood education and musical education will be desired of graduated student users because There were still a shortage of teachers early childhood education, musical education and these for replacement of retirement or resignation

Keyword : Demand to Study, Bachelor of Education, Early Childhood Education, Musical Education.

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2565 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งครู 10 วิชาเอก ที่ขาดแคลนมากที่สุดในอีก 10 ปี ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยข้อมูลดังกล่าวมีไว้ใช้ในการบรรจุและแต่งตั้งครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย ซึ่งมีการสำรวจข้อมูลโดยใช้ระบบ HRMS ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ OBEC Big Move Big Data with HRMS ซึ่งข้อมูล 10 วิชาเอกที่ขาดแคลนมากที่สุดในอีก 10 ปีข้างหน้า คือ 1) ครูวิชาเอกประถมศึกษา จำนวน 19,008 อัตรา 2) ครูวิชาเอก ภาษาไทย จำนวน 17,482 อัตรา 3) ครูวิชาเอกสังคมศึกษา จำนวน 14,101 อัตรา 4) ครูวิชาเอกคณิตศาสตร์ จำนวน 14,097 อัตรา 5) ครูวิชาเอกปฐมวัย จำนวน 14,097 อัตรา 6) ครูวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 12,323 อัตรา 7) ครูวิชาเอกวิทยาศาสตร์ ทั่วไป จำนวน 8,232 อัตรา 8) ครูวิชาเอกพลศึกษา จำนวน 5,232 อัตรา 9) ครูวิชาเอกคอมพิวเตอร์ จำนวน 2,877 อัตรา และ 10) ครูวิชาเอก ศิลปะ จำนวน 1,811 อัตรา นอกจากนี้ยังระบุว่าวิชาเอกดนตรีศึกษาเป็นกลุ่มวิชาที่ขาดแคลนจำเป็นอีกด้วย (HRMS Program, 2022)

ในปี พ.ศ. 2566 คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เปิดให้บริการระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 หลักสูตร ได้แก่ ระดับประถมศึกษา 2 หลักสูตร และระดับมัธยมศึกษา 2 หลักสูตร และเปิดให้บริการระดับอุดมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 10 หลักสูตร จำแนกเป็นระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 4 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 4 หลักสูตร โดยหลักสูตรระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรและสิ่งแวดล้อม และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาโดยเฉพาะใน 5 สาขา ได้แก่ 1) สาขาพลศึกษาและสุขศึกษา 2) สาขาภาษาอังกฤษศึกษา 3) สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา 4) สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา และ 5) สาขาเกษตรกรรมศึกษา และปีการศึกษา 2567 คณะฯ จะปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ ตามรอบระยะเวลา 5 ปี ตามที่สกอ. กำหนด และเพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานรอบสี่ปี พ.ศ. 2565-2569 ของคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ ที่กำหนดจะเปิดสอนสาขาใหม่เพิ่มในรอบปีทีหนึ่ง ภายใต้โครงการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ โดยจะเปิดสอนเพิ่มอีก 2 สาขา ที่ยังขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของโรงเรียน ได้แก่ วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และวิชาเอกดนตรีศึกษา ให้สอดคล้องกับการผลิตครูและอาจารย์ตามแผนด้านการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566-2570) ที่ว่าควรให้ความสำคัญกับสถาบันการผลิตครู โดยปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการผลิตครูให้เหมาะสมกับยุคสมัยใหม่ กอปรกับปัจจุบันโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดผู้สอนในโรงเรียนที่มีความรู้เฉพาะ

สาขาวิชาชีพ กล่าวคือ ไม่มีครูวิชาเอกปฐมวัยและครูวิชาเอกดนตรีในโรงเรียนอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะครูด้านดนตรี อีกทั้งโรงเรียนเอกชนยังคงมีความต้องการครูปฐมวัยและครูผู้สอนดนตรีทุกปี เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์จะลาออกเพื่อสอบบรรจุราชการ อีกทั้งคณะฯ มีผู้สอนที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอยู่แล้วจึงมีความประสงค์จะเปิดสอน 2 สาขาดังกล่าวข้างต้น เพื่อยกระดับคุณภาพการผลิตบัณฑิตครูที่มีคุณภาพ มีความรู้ และมีสมรรถนะทางวิชาชีพ เป็นผู้ยึดมั่นในค่านิยม อุดมการณ์ มีจิตวิญญาณความเป็นครู และสมรรถนะทางวิชาชีพ ครูให้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน และเพียงพอต่อการพัฒนากำลังคนด้านนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนออกไปประจำการ ณ โรงเรียนต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา กำลังคนของประเทศ โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร จะดำเนินการภายใต้กรอบมาตรฐานที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดไว้ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562 ของคุรุสภาองค์กรวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2. เพื่อศึกษาความเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการผลิตบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา: ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง:
ประชากร คือ นักเรียนและผู้ใช้บัณฑิตในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และจังหวัดในภูมิภาคตะวันตก จาก 546 โรงเรียน จำนวน 5,979 คน แบ่งเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5,433 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 546 คน
กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างน้อย 10% หรือ 543 คน และ 2) ผู้ใช้บัณฑิต อย่างน้อย 25% หรือ 137 คน จากจำนวนประชากรที่กำหนดตามเกณฑ์ของ ธีรวุฒิ เอกะกุล รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 680 คน
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา: ระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม 2565

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และจังหวัดในภูมิภาคตะวันตก มีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดชุมพร จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดสระบุรี รวมทั้งสิ้น 5,979 คน จาก 546 โรงเรียน จำแนกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5,433 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 546 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 680 คน จำแนกเป็นสองกลุ่ม ตามเกณฑ์ของ ซีรูดี้ เอกะกุล จากจำนวนประชากรที่กำหนด ได้แก่

(1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างน้อย 10% หรือ 543 คน ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดชุมพร จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดสระบุรี

(2) ผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มสาระ อย่างน้อย 25% หรือ 137 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 54 โรงเรียน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 67 โรงเรียน จากกองการศึกษาเทศบาลเมืองสามพราน จำนวน 2 โรงเรียน จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 โรงเรียน และจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 12 โรงเรียน

การสำรวจครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ หรือแบบอาศัยความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยแบ่งเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดชุมพร จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดสระบุรี ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	เขตพื้นที่ที่โรงเรียนสังกัด	จำนวนสถานศึกษา (โรงเรียน)	จำนวนประชากร (N)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)	
1	กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	125	1,265	144	
	• นักเรียน		1,150	115	
	• ผู้ใช้บัณฑิต		115	29	
2	จังหวัดในเขตภูมิภาคตะวันตก	395	3,795	431	
	• นักเรียน		3,450	345	
	• ผู้ใช้บัณฑิต		345	86	
3	จังหวัดใกล้เคียงภูมิภาคตะวันตก (ตราด จันทบุรี ชลบุรี ชัยนาท ชุมพร สระแก้ว สระบุรี)	26	919	105	
	• นักเรียน		833	83	
	• ผู้ใช้บัณฑิต		86	22	
	รวมทั้งสิ้น		546	5,979	680
	• นักเรียน		5,433	543	
• ผู้ใช้บัณฑิต	546	137			

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนในเรื่อง เพศ สายการเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ ภูมิฐานะ และความสนใจ/ชื่นชอบ/ความสามารถเกี่ยวกับด้านปฐมวัยหรือด้านดนตรี จำนวน 5 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมค่าลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) จำนวน 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaires)

โดยคำถามเกี่ยวกับความต้องการสิ่งสนับสนุนหลักสูตร ในข้อ 1) มีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกจากรายการที่กำหนดให้ได้มากกว่า 1 ข้อ และสามารถเติมค่าลงในช่องว่างที่กำหนดให้เพิ่มเติมได้ ข้อคำถามวัดระดับความคิดเห็นต่อความต้องการการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) ในข้อ 2) และข้อ 3) มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ในข้อ 4) เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเติมค่าลงในช่องว่างที่กำหนดให้ได้

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้นวัตกรรม แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในเรื่อง ตำแหน่ง สังกัด และขนาดโรงเรียน จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้ได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้นวัตกรรม หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และวิชาเอกดนตรีศึกษา) จำนวน 7 ข้อ

โดยคำถามเกี่ยวกับความเพียงพอของผู้ปฏิบัติงานด้านปฐมวัยศึกษา และด้านดนตรีศึกษา ในหน่วยงาน ในข้อ 1) และข้อ 2) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) คำถามเกี่ยวกับความต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา ในข้อ 3) ถึงข้อ 5) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้ได้ ส่วนคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร ข้อ 6) และข้อเสน่อื่น ในข้อ 7) เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้ได้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลหลักสูตร ความต้องการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของส่วนงาน และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเปิดสาขาวิชาเอกใหม่ของส่วนงานและมหาวิทยาลัย
- 2) กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) ร่างแบบสอบถามงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งแบบสอบถามสำหรับนักเรียนและผู้ใช้นวัตกรรม เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- 4) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนิน วรรณเกตุศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วรรณันท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ แยมทิม เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามทั้งสองฉบับ โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มากกว่า 0.6 ขึ้นไป
- 5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว ไปสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ และสร้าง QR Code สำหรับใช้ในการสำรวจข้อมูล
- 6) ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่กำหนด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลักสูตรจากระบบออนไลน์สำหรับการรับทราบหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) หรือ CHECO ที่มีการบันทึกรายชื่อหลักสูตรของสถาบันต่างๆ ทั้งหมดผ่านระบบเครือข่ายไว้แล้ว (2018)

2) การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ

2.1 ประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ในเขตจังหวัดที่กำหนด

2.2 จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยไปยังโรงเรียนที่กำหนดทางไปรษณีย์โดยวิธีลงทะเบียนเพื่อป้องกันการสูญหาย พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ทางโรงเรียนประชาสัมพันธ์ลิงก์และ QR Code ที่จะทำการสำรวจแบบสอบถามออนไลน์ ในส่วนของนักเรียนและในส่วนของผู้ใช้บัณฑิตที่เกี่ยวข้อง

2.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการบันทึกผลการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดทำแบบสอบถามแบบออนไลน์ ตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 680 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2.4 นำผลสำรวจจากแบบสอบถามออนไลน์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ด้วยคอมพิวเตอร์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1) การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักเรียน) และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้ใช้บัณฑิต) ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้ค่านำหน้าของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

3) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสิ่งสนับสนุนหลักสูตร ความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

Questionnaires) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเรียบเรียงออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำมาจัดลำดับ

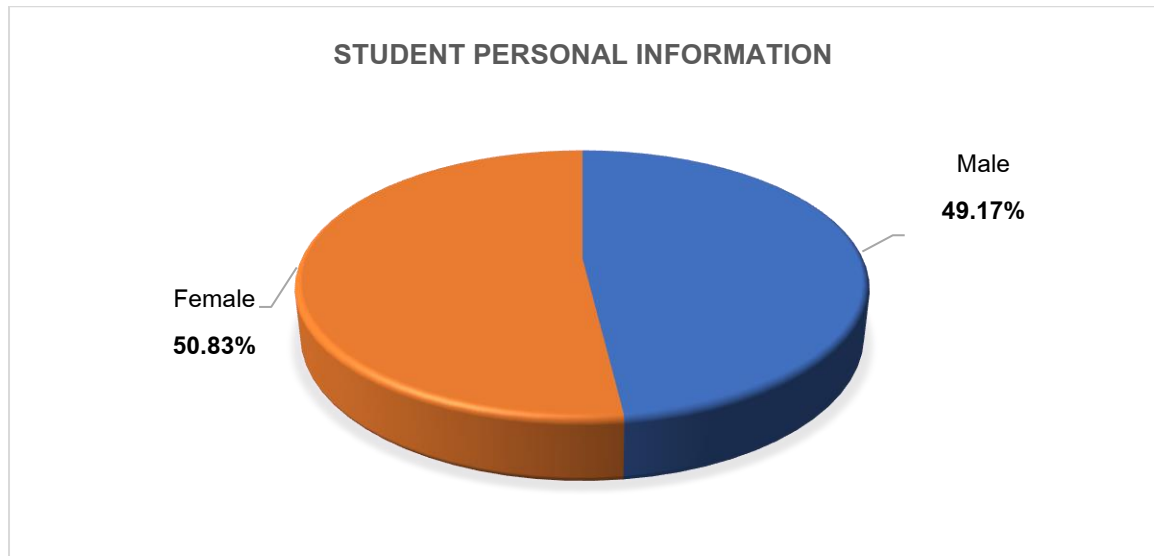
ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และวิชาเอกดนตรีศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน และความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาด้านปฐมวัยศึกษาและดนตรีศึกษาของผู้ใช้บัณฑิต ของกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และจังหวัดในภูมิภาคตะวันตก จำนวนทั้งสิ้น 680 คน จำแนกเป็นนักเรียน จำนวน 543 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 137 คน มีผลการดำเนินการวิจัย ดังจะได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

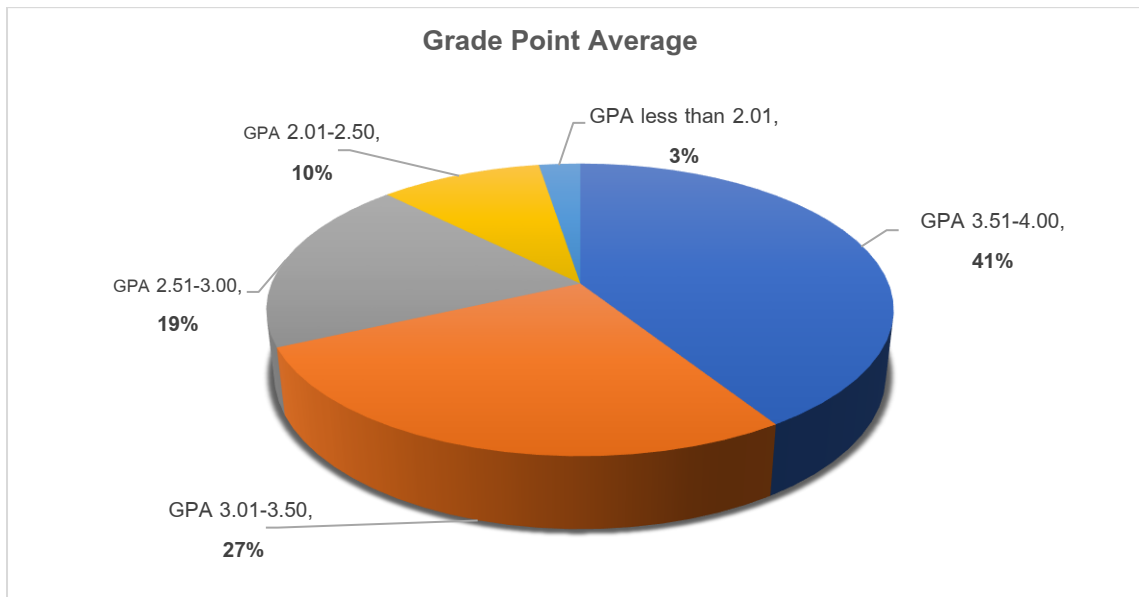
1. ผลการดำเนินการวิจัยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

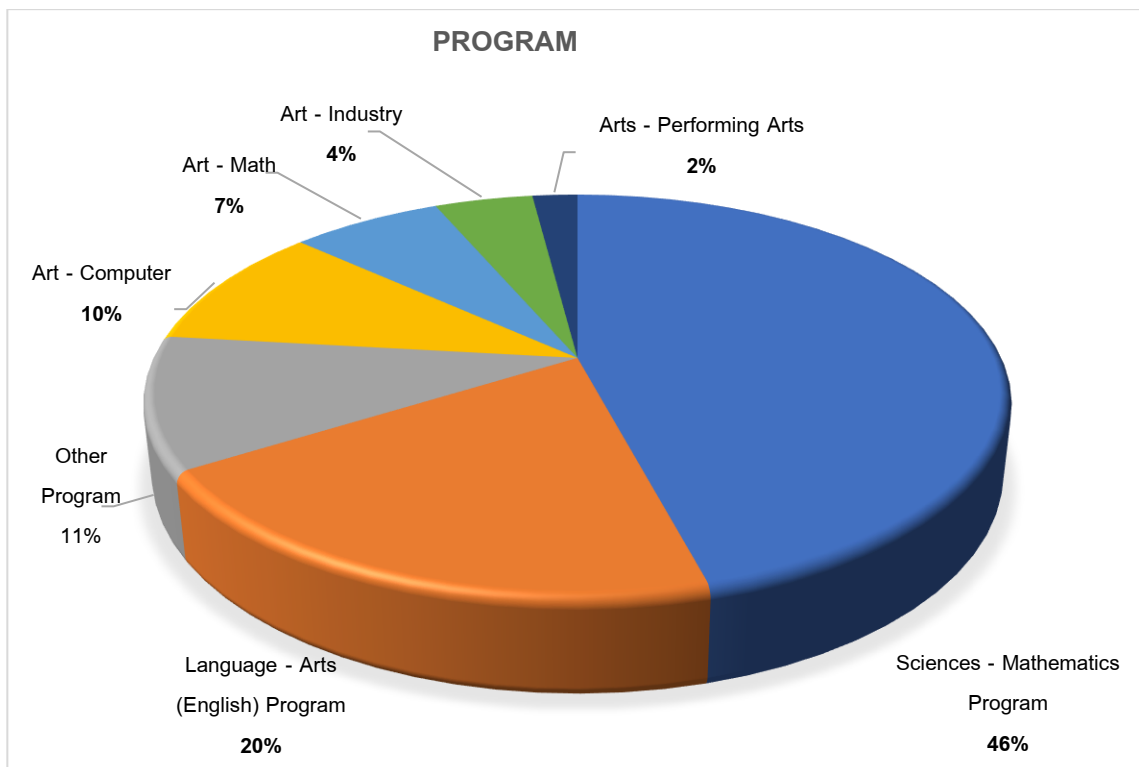
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ เกรดเฉลี่ย สายการเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ ภูมิสำเนา และความสนใจ/ชื่นชอบ/ความสามารถเกี่ยวกับด้านปฐมวัยหรือดนตรีศึกษา ดังรายละเอียดกราฟแสดงผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

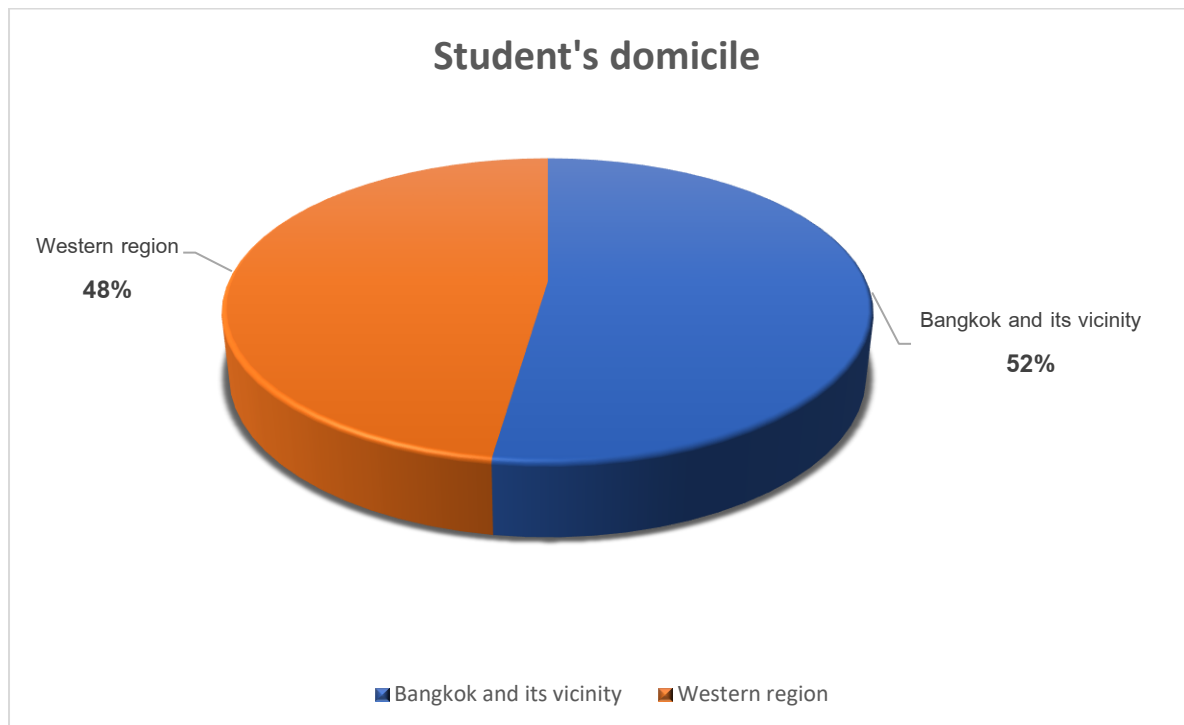
ภาพที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน (Student personal Information)

ภาพที่ 2 ผลการเรียนเฉลี่ย (Grade Point Average : GPA)

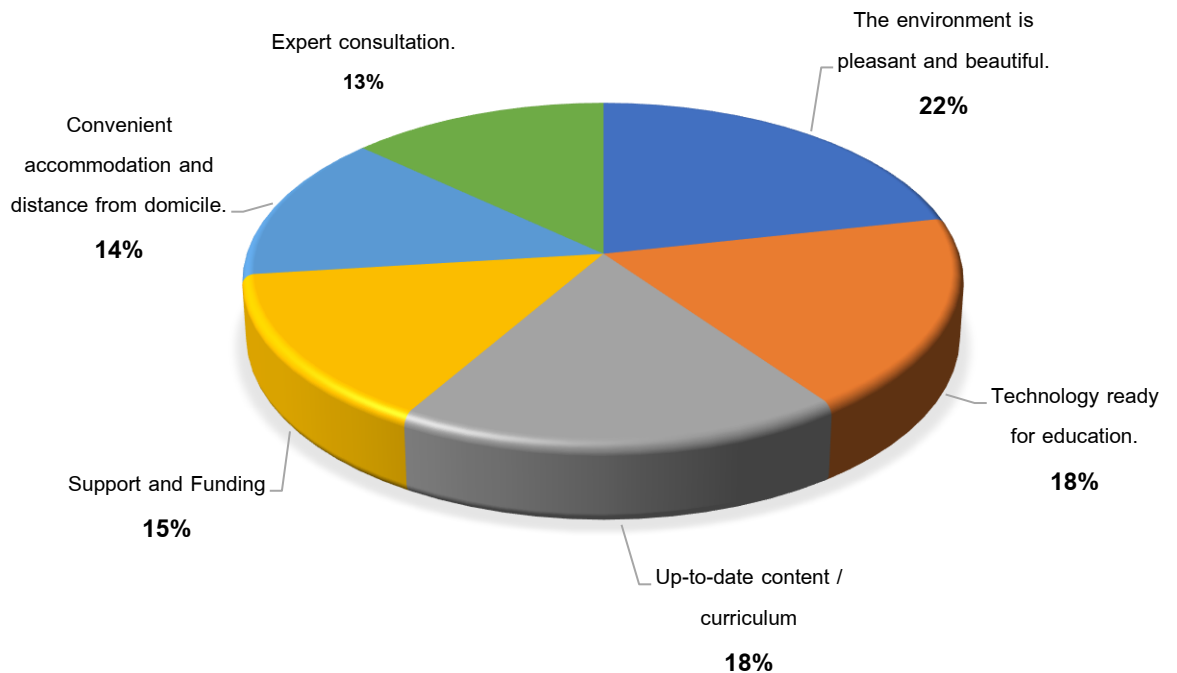
ภาพที่ 3 แผนการเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ (Program)

ภาพที่ 4 ภูมิลำเนาของนักเรียน (Student's domicile)

- ด้านความสนใจ ความชื่นชอบ และความสามารถพิเศษส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความสนใจด้านปฐมวัยศึกษาหรือดนตรีศึกษา จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 42.17
- 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา)
  - 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของหลักสูตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของหลักสูตร 6 อันดับแรก ดังนี้

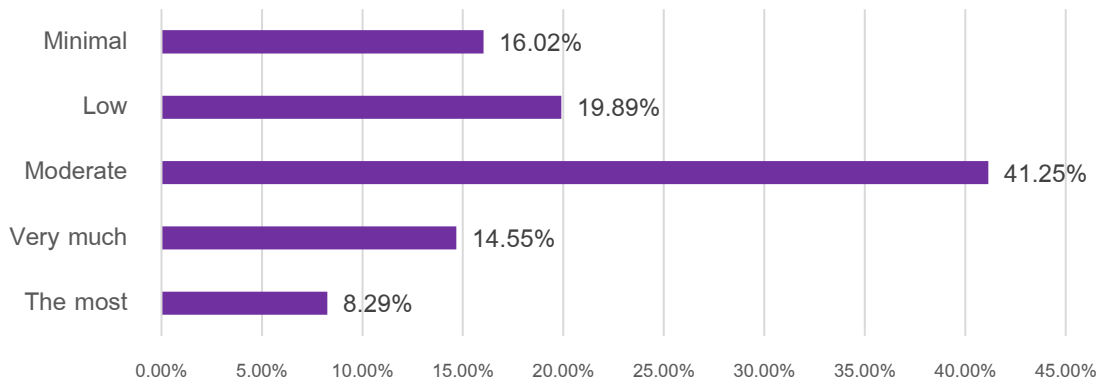
THE DEMAND FOR LEARNING SUPPORT FOR THE CURRICULUM.

ภาพที่ 5 ความต้องการสิ่งสนับสนุนการเรียนของหลักสูตร
(The demand for learning support for the curriculum)

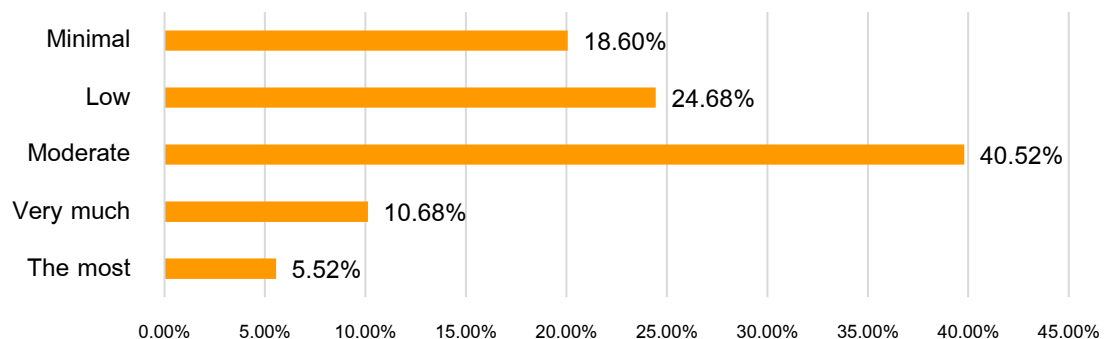
2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา ดังนี้

Demand to study early childhood education

ภาพที่ 6 ความต้องการศึกษาต่อวิชาเอกปฐมวัยศึกษา
(Demand to study early childhood education)

Demand to study musical education

ภาพที่ 7 ความต้องการศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีศึกษา (Demand to study musical education)

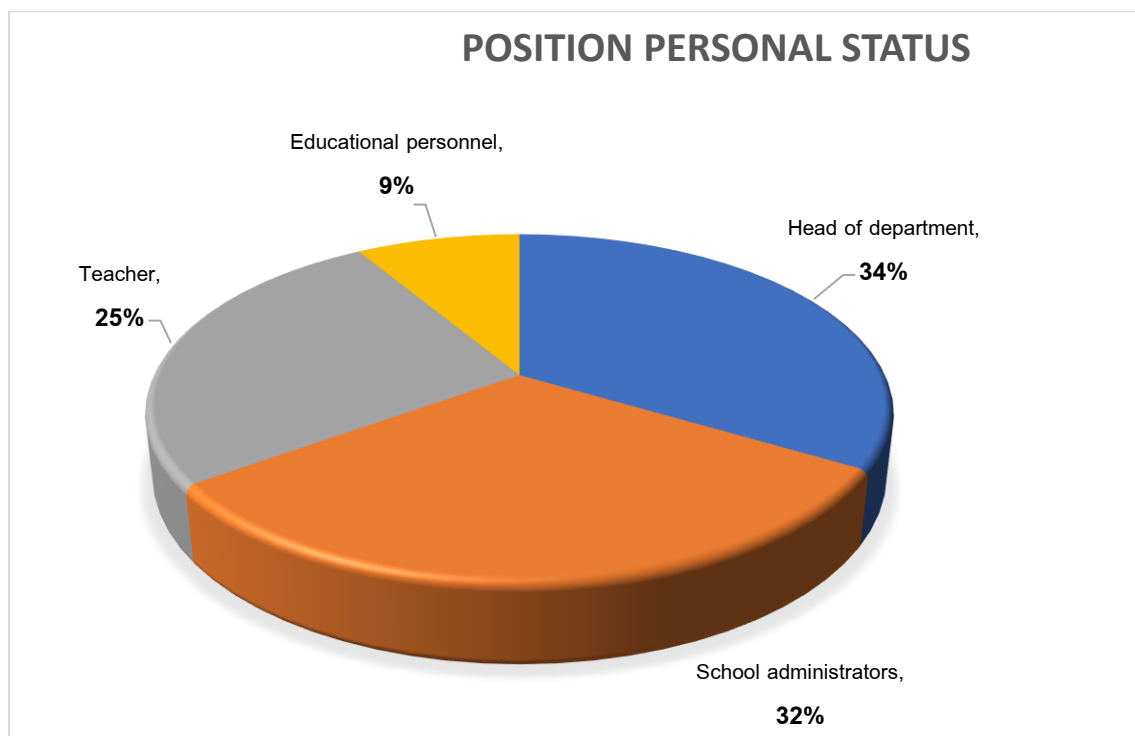
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเปิดสาขาวิชาใหม่ วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ ของคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้เปิดสาขาวิชาใหม่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้เปิดสาขาวิชาใหม่วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.79 และ 2.60 ตามลำดับ

3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีข้อเสนอแนะ 14 เรื่อง โดย 2 เรื่องแรก ได้แก่ อยากรู้ให้หลักสูตรมีการเพิ่มเนื้อหาที่มีความทันสมัยมากขึ้น มีความหลากหลายมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 22.22 เรียนแบบ Open mind เข้าใจง่าย คิดเป็นร้อยละ 11.11 นอกจากนั้นอีก 12 เรื่อง ได้แก่ อยากรู้ให้เปิดสอนเร็วๆ ให้ใช้โทรศัพท์มากกว่าสมุด ไม่ค่อยเก่งด้านดนตรีควรแนะนำตั้งแต่ต้น ให้อาจารย์มาดูแลเกี่ยวกับการนิเทศเด็กมากขึ้น เน้นที่การฝึกงานสอนเพื่อที่จะได้เจอเด็กๆ จนชินกับสภาพแวดล้อม เสนอแนะในการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาในเรื่องเกี่ยวกับการปฐมนิเทศการสอนเด็ก เน้นภาคปฏิบัติเพื่อให้มีประสบการณ์มากขึ้น สอนแบบละเอียดจนทุกคนเข้าใจ ปรับที่ตัวคุณครูที่สอนให้พัฒนาได้มากขึ้น และควรเน้นเรื่องวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพครู เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ให้นักศึกษาได้ฝึกสอนอย่างเต็มที่และควรเป็นโรงเรียนสาธิตที่ทันสมัย มีมาตรฐานที่ดี คิดเป็นร้อยละ 66.67 (เรื่องละ 5.56%)

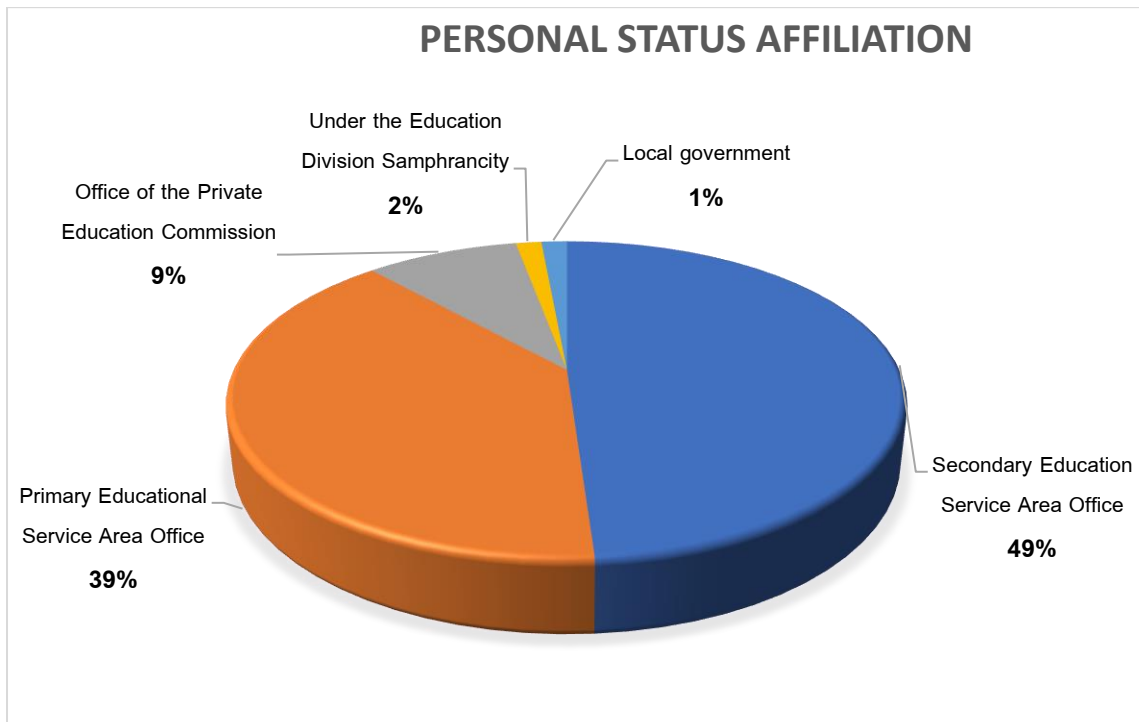
2. ผลการดำเนินการวิจัยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง สังกัด และขนาดโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

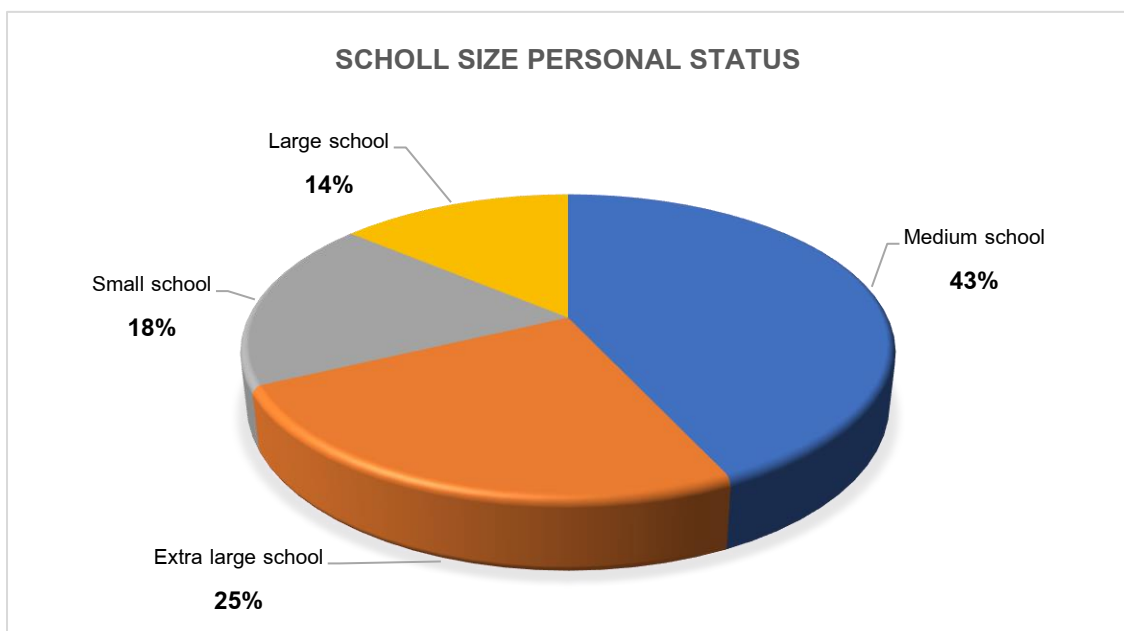

ภาพที่ 8 สถานภาพส่วนบุคคลด้านตำแหน่ง (Position personal status)

ภาพที่ 9 สถานภาพส่วนบุคคลด้านสังกัด (Personal status affiliation)

ด้านสังกัด พบว่า ส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา รองลงมาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองสามพราณ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

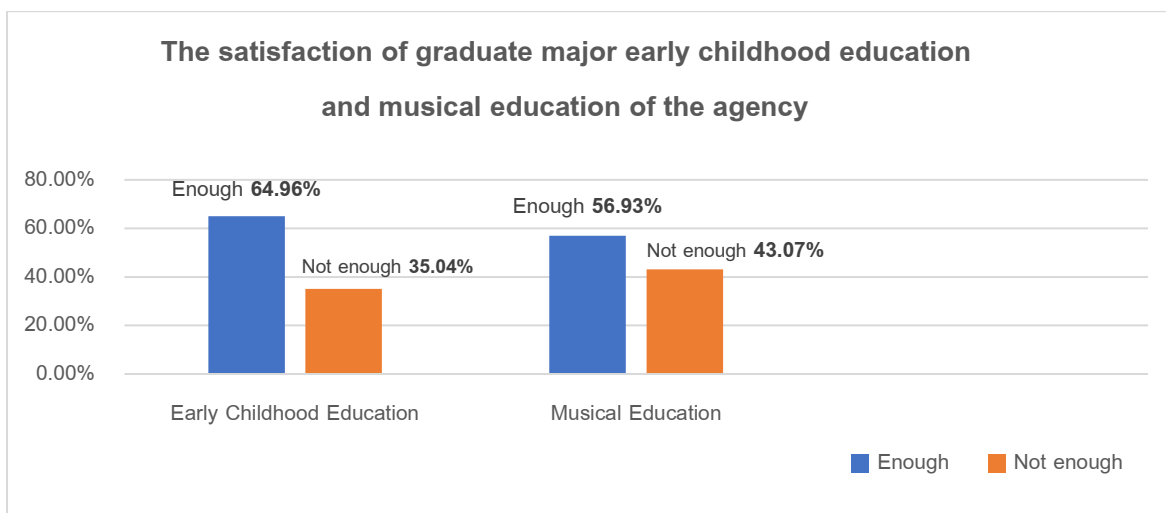
ภาพที่ 10 สถานภาพส่วนบุคคลด้านขนาดของโรงเรียน (School size personal status)

ด้านขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง รองลงมาเป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก และเป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ตามลำดับ

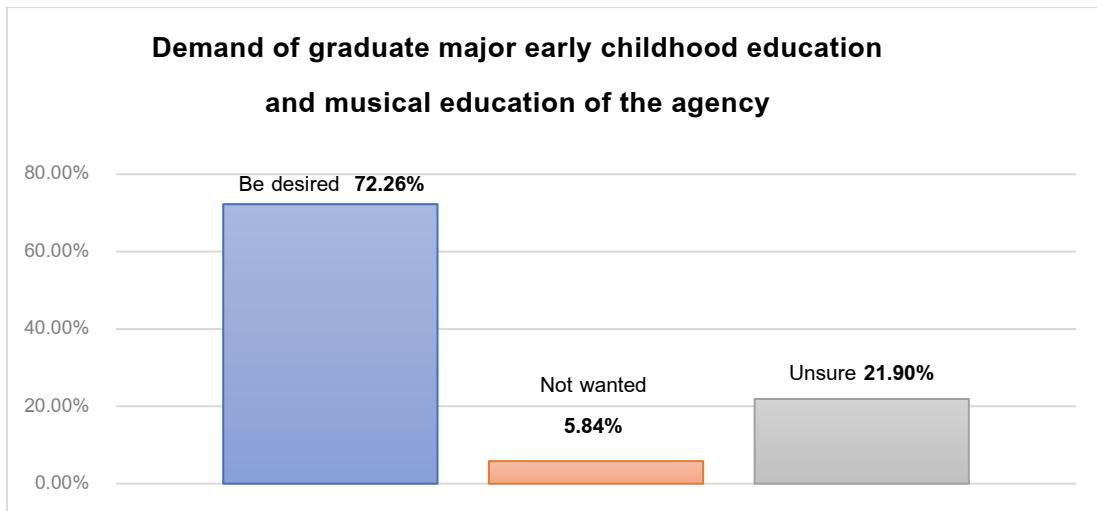
2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา)

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเพียงพอของผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาที่เกี่ยวกับปฐมวัยศึกษาและสาขาที่เกี่ยวกับดนตรีศึกษาของหน่วยงาน พบว่า หน่วยงานมีผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาที่เกี่ยวกับปฐมวัยศึกษา และสาขาที่เกี่ยวกับดนตรีศึกษายังไม่เพียงพอ ดังนี้

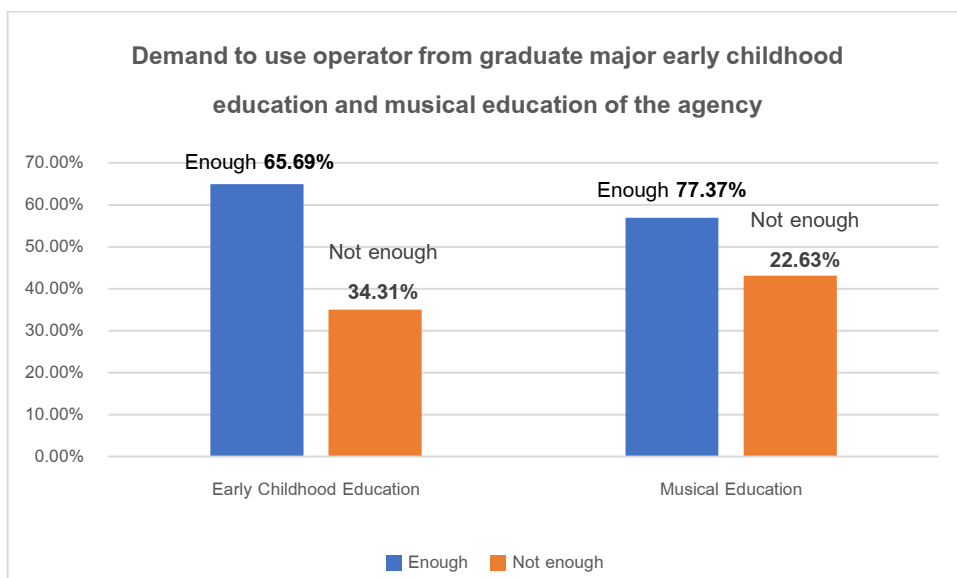
ภาพที่ 11 ความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษาของหน่วยงาน
(The satisfaction of graduate major early childhood education and musical education of the agency)

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) ของหน่วยงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) จะเป็นที่ต้องการร้อยละ 72.26 ไม่เป็นที่ต้องการร้อยละ 5.84 และหน่วยงานไม่แน่ใจร้อยละ 21.90 ดังนี้

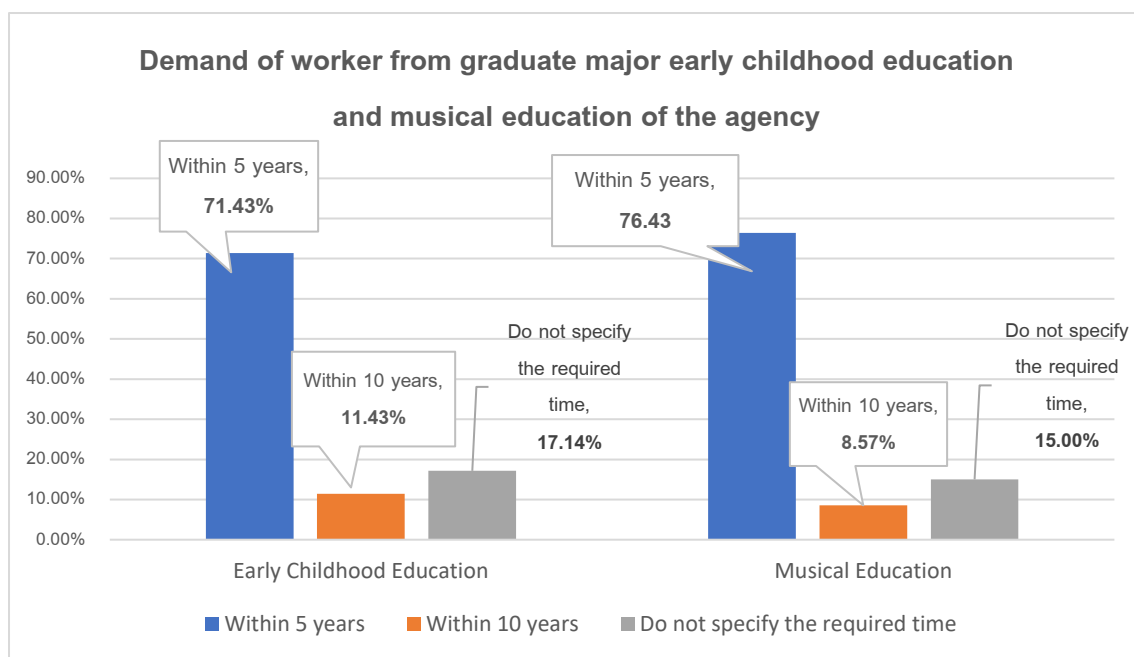
ภาพที่ 12 ความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษาของหน่วยงาน
(Demand of graduate major early childhood education and musical education of the agency)

3) ผลการวิเคราะห์ความต้องการใช้ผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) ของหน่วยงาน แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานมีความต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษาในอัตราที่สูง โดยต้องการผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกวิชาเอกปฐมวัยศึกษาคิดเป็นร้อยละ 65.69 และไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 34.31 ต้องการผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกวิชาเอกดนตรีศึกษาคิดเป็นร้อยละ 77.37 และไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 22.63 ดังนี้

ภาพที่ 13 ความต้องการใช้ผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษาของ
หน่วยงาน (Demand to use operator from graduate major early childhood education and musical
education of the agency)

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาความต้องการใช้ผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) ของหน่วยงาน แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานมีความต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา ภายใน 5 ปี ในอัตราที่สูงมาก ต้องการภายในเวลา 10 ปี และไม่ระบุระยะเวลาที่ต้องการในอัตราที่น้อย โดยหน่วยงานต้องการผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษา ภายในเวลา 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 71.43% และต้องการผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษา ภายในเวลา 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.43% ดังนี้

ภาพที่ 14 ความต้องการผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษาของหน่วยงาน (Demand of worker from graduate major early childhood education and musical education of the agency)

5) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต สำหรับนิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าวใน 3 ประเด็น ได้แก่

1. ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าวจะเป็นที่ต้องการเพราะยังขาดผู้สอน (ไม่มีครูเอกปฐมวัย/ดนตรีในโรงเรียน) คิดเป็นร้อยละ 21.05 ขาดแคลนครูสอนดนตรี คิดเป็นร้อยละ 15.79 ทดแทนตำแหน่งเกษียณหรือลาออก คิดเป็นร้อยละ 10.53 นอกจากนั้นอีก 10 เรื่อง มีความคิดเห็นคิดเห็นร้อยละ 5.26 ต่อเรื่อง รวมคิดเป็นร้อยละ 52.63 ได้แก่ 1) โรงเรียนเอกชนยังคงมีความต้องการครูปฐมวัยทุกปีเนื่องจากครูที่มีประสบการณ์จะลาออกเพื่อสอบบรรจุราชการ 2) ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการภายในโรงเรียน บางโรงเรียนอาจมีผู้ที่มีความสามารถ โดยสอนและฝึกซ้อมได้ แต่บางที่อาจจำเป็นต้องหาผู้ที่มีความสามารถเฉพาะทาง 3) จะได้บุคลากรในการสอนตรงกับความต้องการของผู้เรียน 4) เป็นวิชาเอกที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้

5) สามารถสอบรับราชการในตำแหน่งครูได้ 6) เพื่อพัฒนานักเรียน 7) เพิ่มทักษะในการสอน 8) ประสบการณ์ใหม่ ๆ 9) มีความสำคัญนอกเหนือจากเน้นวิชาการ และ 10) เป็นสาขาขาดแคลน และมีการย้ายบ่อย ตามลำดับ

2. ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าวจะไม่ใช่ที่ต้องการ เพราะรอบรรจุตำแหน่งจากต้นสังกัด/รอตันสังกัดจัดสรร คิดเป็นร้อยละ 33.33 นอกจากนี้อีก 4 เรื่อง มีความคิดเห็นร้อยละ 16.67 ต่อเรื่อง รวมคิดเป็นร้อยละ 66.67 มีความคิดเห็นที่ว่า 1) ครูหนึ่งคนรับผิดชอบระดับอนุบาลได้ 2 ชั้น 2) มีผู้จบจำนวนมาก 3) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดอัตรากำลังบังคับให้มีเอกที่จำเป็นก่อน และ 4) ไม่ตรงสาขาวิชาที่โรงเรียนต้องการ

3. ไม่แน่ใจว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าวจะเป็นที่ต้องการหรือไม่ เพราะ 1) ต้นสังกัดไม่ชัดเจนเรื่องการบรรจุข้าราชการต้อง 2) รอตันสังกัดจัดสรร 3) อัตรากำลังที่โรงเรียนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนในตอนนี้ และ 4) ขึ้นอยู่กับอัตรากำลัง/ตำแหน่งว่างและความต้องการของแต่ละหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 25 ต่อเรื่อง

6) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับหลักสูตร สรุปเป็นค่าความถี่และเรียงลำดับจากข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้ามาก่อน-หลัง พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีข้อเสนอแนะอื่นเกี่ยวกับหลักสูตรจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1) ต้องการให้เปิดสอนโดยเร็ว 2) การส่งเสริมให้บัณฑิตตระหนักในวิชาชีพครูและเชี่ยวชาญในสาขาวิชา 3) ควรมีการฝึกประสบการณ์ทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาล เพื่อให้เข้าใจบริบทโรงเรียนที่หลากหลาย 4) วิธีการสอบต้องเข้าใจง่าย 5) ควรมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านดนตรีที่เข้มข้น เช่น มีการร่วมมือกันกับสาขาดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน และ 6) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ควรเน้นให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้และคิดเป็นก่อนวิชาอื่นๆ ให้นำมาบูรณาการ

7) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่น เพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะไว้ประเด็นเดียว คือ ไม่เสนอแนะระดับมหาวิทยาลัยเพราะแนะนำไปก็แก้ไขไม่ได้ เนื่องจากเป็นปัญหาเชิงนโยบายต้องให้กระทรวงเป็นผู้แก้

สรุปและอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไป ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.83 มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 คิดเป็นร้อยละ 41.99 กำลังศึกษาอยู่ในแผนการเรียนวิทย์-คณิต คิดเป็นร้อยละ 45.86 มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 32.60 และมีความสนใจ/ชื่นชอบ และมีความสามารถพิเศษหรือสนใจด้านปฐมวัยศึกษาหรือดนตรีศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.96 ส่วนผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ คิดเป็นร้อยละ 33.58 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 48.91 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.07

2. ความต้องการด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อันของหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ส่วนใหญ่ต้องการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อันของหลักสูตร 3 อันดับแรก ได้แก่ สภาพแวดล้อมของคณะ/มหาวิทยาลัย ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สบ รมรื่น และสวยงาม คิดเป็นร้อยละ 21.30 รองลงมาต้องการความพร้อม

ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.27 และความทันสมัยของเนื้อหาหลักสูตรและสัดส่วนการดำเนินงานทำสูง คิดเป็นร้อยละ 18.05

3. ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และวิชาเอกดนตรีศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อวิชาเอกปฐมวัยศึกษา ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.15 และต้องการศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีศึกษา ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.80 เมื่อพิจารณาความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ ในระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด พบว่า นักเรียนต้องการศึกษาต่อวิชาเอกปฐมวัยศึกษา คิดเป็นร้อยละ 64.08 และต้องการศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีศึกษา คิดเป็นร้อยละ 55.48

4. ความต้องผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) ผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าหน่วยงานมีความต้องการผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65.69 และต้องการผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษา คิดเป็นร้อยละ 77.37 ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกปฐมวัยศึกษา ภายใน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.71 และต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษา ภายใน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.71 นอกจากนี้ยังให้ข้อคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (วิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษา) **จะเป็นที่ต้องการ** เพราะยังขาดผู้สอนเอกปฐมวัย/ ดนตรี ในโรงเรียน ขาดแคลนครูสอนดนตรี และทดแทนตำแหน่งเกษียณหรือลาออก

อภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 543 คน นักเรียน จำนวน 348 คน ต้องการเข้าศึกษาต่อวิชาเอกปฐมวัยศึกษา (รวมความสนใจระดับปานกลางถึงมากที่สุด) คิดเป็นร้อยละ 64.09 ส่วนนักเรียน จำนวน 195 คน มีความสนใจระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และนักเรียน จำนวน 308 คน ต้องการเข้าศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีศึกษา (รวมความสนใจระดับปานกลางถึงมากที่สุด) คิดเป็นร้อยละ 56.72 ส่วนนักเรียน จำนวน 235 คน มีความสนใจระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ซึ่งความสนใจศึกษาต่อวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกดนตรีศึกษาของนักเรียนยังไม่สูงมากนัก อาจเป็นเพราะทั้ง 2 สาขา เป็นสาขาใหม่ที่จะเปิดสอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ ของคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กลุ่มตัวอย่างยังขาดการรับรู้เกี่ยวกับสาขาใหม่ที่จะเปิดสอน ผลการวิจัยที่ได้จึงเป็นเพียงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ในส่วนของผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 99 คน จากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจทั้งหมด 137 คน คิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาด้านปฐมวัยศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาด้านดนตรีศึกษา **จะเป็นที่ต้องการ** ของหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 71.43

จากผลการศึกษาความต้องการการศึกษาด้านปฐมวัยศึกษาและด้านดนตรีศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเรียน 6 อันดับแรก ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมของคณะฯ/มหาวิทยาลัย ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุน และสวยงาม 2) ต้องการความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและเพื่อการศึกษา 3) ต้องการความทันสมัยของเนื้อหาหลักสูตรและสัดส่วนการดำเนินงานทำสูง 4) การสนับสนุนและการให้ทุนการศึกษา 5) ความสะดวกด้านที่พักและระยะทางจากภูมิลำเนา และ 6) การถ่ายทอดและการให้คำปรึกษาด้านการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ

สอดคล้องกับแนวคิดที่มีผู้วิจัย/นักวิชาการ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไว้ 5 ลำดับแรก ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (Factors effecting on further study of high school students)

แนวคิดที่มีผู้วิจัย/ นักวิชาการ ที่ศึกษาไว้	ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา				
	ด้านภาพลักษณ์/ ความมีชื่อเสียง ของสถาบัน	ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน/ สาขาที่หลากหลาย	ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	ด้าน อาจารย์ผู้สอน ที่มีศักยภาพ	ด้านเหตุผล ส่วนตัว
• Samlee, O., Sregarn, K., & Romyen, J. (2022).	✓	✓	✓		
• Sudsangnguan, K. (2020)	✓				✓
• Suknoi, J. (2020)	✓				✓
• Tengmeesr, P. Y. K. (2019)	✓	✓		✓	
• Laomalaw, W. (2019)	✓	✓	✓		
• Anongwet, R. (2018)	✓		✓		✓
• Tiewtoy, A., Prangson, S., & Suteeworn, M. (2014)	✓	✓		✓	

โดยสรุป ภาพรวมนักเรียนจะให้ความสำคัญลำดับต้นๆ ด้านภาพลักษณ์/ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน/สาขาที่มีความหลากหลาย ด้านเศรษฐกิจและสังคม อาจารย์ผู้สอนที่มีศักยภาพ และด้านเหตุผลส่วนตัว เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้เรียนมีความต้องการศึกษาต่อวิชาเอกปฐมวัยศึกษาและวิชาเอกสาขาดนตรีศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นคณะกรรมการประจำหลักสูตร หรือผู้รับผิดชอบหลักสูตร ควรนำไปปรับปรุงหรือออกแบบวางแผนในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนต่อไป ผู้บริหารคณะ/ หัวหน้าภาควิชา ควรจะเตรียมการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเชิงรุก เพื่อให้เป็นที่น่าสนใจของนักเรียนในอนาคตต่อไป

2) ด้านผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ยังมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาด้านปฐมวัยศึกษาและด้านดนตรีศึกษาในสัดส่วนที่สูง และหน่วยงานยังต้องการอัตรากำลังด้านนี้เพื่อนำไปประจำการ ณ โรงเรียนต้นสังกัด เพื่อทดแทนตำแหน่งเกษียณหรือลาออก คณะกรรมการประจำหลักสูตรและผู้บริหารคณะฯ จึงควรกำกับดูแลการผลิตบัณฑิตด้านปฐมวัยศึกษาและด้านดนตรีศึกษา ให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานรอบสี่ปี พ.ศ. 2565-2569 (ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2565 - 28 กุมภาพันธ์ 2569) ของคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ ที่กำหนด

จะดำเนินการเปิดสอนสาขาใหม่เพิ่มในรอบปีทีหนึ่ง ภายใต้โครงการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้รับผิดชอบหลักสูตรควรมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการทำวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพ หลักสูตรเมื่อถึงกำหนดครบรอบการปรับปรุงหลักสูตรในรอบ 5 ปี เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- Anongwet, R. (2018). *Personal Factors Affecting the Decision Making Process of 1 st Year Quota Students (Academic year 2012) in Choosing to Study at Suranaree University of Technology.*
- Laomalaw, W. (2019). *Factors Affecting the Decision to Study a Bachelor Degree in Khon Kaen University, Academic Year 2019 by Thai University Central Admission System: TCAS.*
- Office of the Ministry of Higher Education, S. R. and Innovation. (2018, September). *CHE Curriculum Online: CHECO.* <https://bit.ly/3R57m2S>
- Human Resource Management System. (2022, August). Information from the press release OBEC Big Move Big Data with HRMS. <https://www.obec.go.th/>
- Samlee, O., Sregarn, K., & Romyen, J. (2022). Factors Affecting Decision to Study for a Bachelor's Degree in Faculty of Management Technology at Rajamangala University of Technology Srivijava, Nakhon Si Thammarat Campus (Sai Yai). *Siam Cummunication Review*, 21(1), 121–136. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/commartsreviewsiamu/article/view/258761>
- Sudsangnguan, K. (2020). The Research on Recision Factors for Further Education in Higher education of senior secondary student in demonstration school of silpakorn university. *Veridain E-Journal, Silpakorn University*, 10(1), 201–207.
- Suknoi, J. (2020). *Decision-Making to Further Study at a Higher Education Level of High School Students at Thasala Prasitsuksa School.*
- Tengmeesr, P. Y. K. (2019). *Factors Affection the Decision to Study in Faculty of Science and technology at Rajamagala University of Technology Srivijava.* <https://www.repository.rmutsv.ac.th/handle/123456789/2428>
- Tiewtoy, A., Prangsom, S., & Suteeworn, M. (2014). *The Trends of Selecting New Programs for Bachelor's at Rajamangala University of Technology Rattanakosin of High School or Equivalent.*